

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“

ФИЛОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

ЮБИЛЕЙНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ,
посветена на 60-годишнината
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

ПАИСИЕВИ ЧЕТЕНИЯ

11 – 12 ноември

2021

ПРОГРАМА

ПАИСИЕВИ ЧЕТЕНИЯ 2021

ПРОГРАМА

11.11.2021 г. (четвъртък)

- 10:30** *Линк за срещата:* meet.google.com/duv-rcew-iow
Откриване
Водещ: доц. д-р Елена Гетова
Приветствие от доц. д-р НАДЯ ЧЕРНЕВА,
заместник-ректор на ПУ „Паисий Хилендарски“
Приветствие от доц. д.ф.н. КОНСТАНТИН
КУЦАРОВ, декан на Филологическия факултет
Представяне на Научните трудове
на Филологическия факултет
от отговорния редактор на изданието
доц. д-р ЮЛИАНА ЧАКЪРОВА
- 11:00 – 12:00** Пленарен доклад на проф. ГАЛИН ТИХАНОВ
Queen Mary, University of London, Великобритания
Beyond Circulation
Водещ на дискусиата: гл. ас. д-р Милена Кацарска
Линк за срещата: meet.google.com/duv-rcew-iow
- 13:00 – 14:00** Обедна почивка
- 14:00 – 17:30** Заседания по секции

12.11.2021 г. (петък)

- 09:00 – 13:30** Заседания по секции
- 13:30 – 14:30** Обедна почивка
- 14.30 – 15.30** Заседания по секции
- 15.30** Закриване на заседанията по секции

СЕКЦИЯ

**Литература и социум –
институции, страхове, терапии**

11.11.2020 г. (четвъртък)

Заседанието води Младен Влашки

Линк за срещата: <https://meet.google.com/wmp-uygo-guf>

14:00 – 14:15 МИХАИЛ НЕДЕЛЧЕВ

Нов български университет
*Институционализирането на писателските
общности*

14:15 – 14:30 СВЕТЛА ЧЕРПОКОВА

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Когато „борещите се народи“,
„революционният дух“ и „прогресивните
възгледи“ редят литературната история*

14:30 – 14:45 МЛАДЕН ВЛАШКИ

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Рецепцията на Артур Шницлер в България
с оглед на издателските серии*

14:45 – 15:00 ИРЕНА ДИМОВА

Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас
*Детската памет като „терапевтична
алтернатива“ в творчеството на словашките
конкретисти*

15:00 – 15:15 АТАНАС ДОБРЕВ

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Изследване и коментар на избрани неточно
предадени норвежки собствени имена на български
език от сборника „Северни морски новели“*

15:15 – 15:30 ВЕСЕЛА ГАНЕВА

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Музикалните форми в романа на Емилия
Дворянова „Passion или смъртта на Алиса“ –
бягство от социума*

15:30 – 16:00 Дискусия

11.11.2021 г. (четвъртък)

Заседанието води Таня Янкова

Линк за срещата: meet.google.com/mab-vckt-srg

- 14:00 – 14:15 АННА ЧОЛЕВА-ДИМИТРОВА**
Институт за български език,
Българска академия на науките
*Старинните лични имена в топонимията
(по материали от Царибродско)*
- 14:15 – 14:30 МАРИОЛА ВАЛЧАК-МИКОЛАЙЧАКОВА**
Университет „Адам Мицкевич“, Познан
*Bułgarskie antroponimy z nazwą koloru w podstawie
słowotwórczej*
- 14:30 – 14:45 ТАНЯ ЯНКОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Растителният код в сборника „Китка“
от К. Я. Ербен*
- 14:45 – 15:00 ДИМИТРИНА ХАМЗЕ**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*„Полихромията“ на женското присъствие
в творческата палитра на Тадеуш Ружевич*
- 15:00 – 15:15 ВЯРА НАЙДЕНОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Адаптация на глаголни заемки от чуждестранен
произход в сръбския и хърватския език*
- 15:15 – 15:30 ДАРКА ХЕРБЕЗ**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Електронско учење и употреба веб-алата у
настави српског као страног језика*
- 15:30 – 15:45 Дискусија**
- 15:45 – 16:00 Кафе пауза**

11.11.2021 (четвъртък)

Заседанието води Магдалена Гоголчева

Линк за срещата: meet.google.com/icq-eeus-bdk

- 14:00 – 14:15** **МАГДАЛЕНА ГОГОЛЧЕВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*A Cognitive Analysis of the Most Frequent Verbs
with the Negative Prefix un- According to the
Corpus of Contemporary American English*
- 14:15 – 14:30** **ВЕЛИЧКА СПАСОВА**
Аграрен университет – Пловдив
*Epistemic Modality of Clauses and Sentences with
English and Bulgarian Alternative Interrogative
Structures*
- 14:30 – 14:45** **МАРИЯ БАГАШЕВА**
Югозападен университет „Неофит Рилски“ –
Благоевград
*Proverbs, phraseological units and similes
in Ivan Vazov’s novel „Under the Yoke” and their
rendering into English and Russian*
- 14:45 – 15:00** **БИСТРА ПОПОВСКА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Акустични корелати на ударението в сложни
съществителни и във фрази по модела
прилагателно + съществително*
- 15:00 – 15:15** **ИРЕНА ДИМОВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
*Английският като международен език:
променящи се педагогически практики*
- 15:15 – 15:45** **Дискусия**

15:45 – 16:00 **РОСИЦА ДЕКОВА, БОЖИДАРА БОНЕВА-КАМЕНОВА, ДАНИЕЛ КАМЕНОВ**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
The Make and Remake of a Researcher

16:00 – 16:15 **Кафе пауза**

12.11.2021 г. (петък)

Заседанието води Яна Роуланд

Линк за срещата: meet.google.com/otv-qbbn-kvs

09:00 – 09:15 **ЯНА РОУЛАНД**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Self as Malady in Diary by E.B.W.

09:15 – 09:30 **ЕФСТРАТИОС КИРИАКАКИС**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
“Bardell v. Pickwick”: The Significance of the Legal System in Charles Dickens’ The Pickwick Papers

09:30 – 09:45 **МАРИЯ ДИМИТРОВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Pictures from an Exhibition: The Great Exhibition in Henry Mayhew’s novel 1851

09:45 – 10:00 **ДАНИЕЛ КАМЕНОВ**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Identity and Existential Loneliness in Jonathan Franzen’s The Corrections

10:00 – 10:15 **БОЖИДАРА БОНЕВА-КАМЕНОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Contemporary Visions of Love in Jacqueline Woodson’s Red at the Bone

10:15 – 10:45 **Дискусия**

10:45 – 11:00 **Кафе пауза**

Заседанието води Димитър Карамитев

Линк за срещата: meet.google.com/jqu-ujsi-vbe

- 11:00 – 11:15** **ДИМИТЪР КАРАМИТЕВ**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Light in November: Thomas Hardy’s The Return of the Native
- 11:15 – 11:30** **ВЕСЕЛИН БУДАКОВ**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Utopia and Coloniality in G. Read Murphy’s Beyond the Ice (1894)
- 11:30 – 11:45** **ЦВЕТЕЛИНА СТОЙКОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
The Symbolic Presence of Mother in The Horse-Dealer’s Daughter by D. H. Lawrence
- 11:45 – 12:00** **ЙОАНА ИВАНОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Selfhood, Identity & the Other in Daphne du Maurier’s Rebecca
- 12:00 – 12:15** **ЦВЕТИНА ЦАКОВА**
Лесотехнически университет, София
The Independent Spirit of Women in Charlotte Bronte’s Novels
- 12:15 – 12:45** Дискусия
- 12:45 – 14:00** Обедна почивка

Заседанието води Витана Костадинова

Линк за срещата: <https://meet.google.com/mvp-ifow-tgx>

- 14:00 – 14:15** **ВИТАНА КОСТАДИНОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Intra-lingual Translation and Frankenstein in the 19th c. British Press
- 14:15 – 14:30** **МАРИЯ ПИПЕВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Неуловимият Гетсби, или за конюнктурното препревеждане на модерна класика

- 14:30 – 14:45 ЯНА МАНОВА-ГЕОРГИЕВА**
Югозападен университет „Неофит Рилски“ –
Благоевград
*Semantic Interpretations of Literary Names in
Translation (an overview of Terry Pratchett’s
Wyrd Sisters)*
- 14:45 – 15:00 МАРИЯ ТОДОРОВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
*Translation Problems in Localization from English
into Bulgarian: the case of ferryhopper.com
(case study)*
- 15:00 – 15:30 Дискусия**

12.11.2021 г. (петък)

Заседанието води Ани Кемалова

Линк за срещата: <https://meet.google.com/xjo-cpbt-mdp>

09:15 – 09:30 АНИ КЕМАЛОВА
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Дипломният проект по историческа лингвистика като предизвикателство и за обучаемия, и за обучаващия

09:30 – 09:45 ИВАН ПОПОВ
Офицер от ВМС
Книжовните центрове – пазители на българската духовност и култура по време на османското владичество

09:45 – 10:00 ДЕСИСЛАВА ЙОРДАНОВА-ПЕТРОВА
Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград
Деепричастията в гръцкия език и техните функционални еквиваленти в българския език (въз основа на преводен корпус)

10:00 – 10:15 ГАЛИНА БРУСЕВА
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Партиципалният клас в новогръцки

10:15 – 10:30 СЕМА КУЦАРОВА
Медицински университет – Пловдив,
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Положителните черти на характера, отразени в девербалните и десубстантивните деривати в турския и българския език

10:30 – 10:45 ПАВЛИНА ПЕТКОВА
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Деривационното поле на лексемата WIND

10:45 – 11:00 Дискусия

11:00 – 11:15 Кафе пауза

СЕКЦИЯ

*Актуални тенденции в развитието на
съвременния български език*

11.11.2021 г. (четвъртък)

Заседанието води Константин Куцаров

Линк за срещата: meet.google.com/vrk-jivs-amu

- 14:00 – 14:15** **СТОЯН БУРОВ**
Българска академия на науките
*Синтетизъм – аналитизъм на съвременната
българска морфологична система (Втора част)*
- 14:15 – 14:30** **КОНСТАНТИН КУЦАРОВ**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Таксономия на думите в три руски граматика
от първата половина на XIX век*
- 14:30 – 14:45** **КРАСИМИРА АЛЕКСОВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
*Няколко типологически индекса на
евиденциалните парадигми*
- 14:45 – 15:00** **КРАСИМИРА ЧАКЪРОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Имплицитното отрицание в съвременния
български език*
- 15:00 – 15:15** **РУСКА СТАНЧЕВА**
Институт за български език на БАН
Отново за причастията като клас лексеми
- 15:15 – 15:30** **КРАСИМИР КАБАКЧИЕВ**
Независим изследовател
*Трети сериозен дефект в описанията на
българския перфект*
- 15:30 – 15:45** **Дискусия**
- 15:45 – 16:15** **Кафе пауза**

Заседанието води Красимира Чакърова

- 16:15 – 16:30 МИЛЕНА ВИДРАЛСКА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Семантика на интранзитивните глаголи, изразяващи пасивност
- 16:30 – 16:45 ДЕСИСЛАВА ДИМИТРОВА**
Медицински университет – Пловдив
Морфоструктура на глаголите от трето спрежение
- 16:45 – 17:00 ДИАНА МЪРКОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Функционално-семантични паралели между английските прилагателни имена на -able/-ible и т.нар. сегашни страдателни причастия в съвременния български език (наблюдение върху преводни текстове)
- 17:00 – 17:15 ОЛГА МОЛЛОВА-ЧАПЪРОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Към въпроса за адвербиалните локативни модификатори в съвременния български и руски език
- 17:15 – 17:30 ВАСИЛ СТАМЕНОВ**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Проблемът за свидетелствеността в граматичните съчинения от периода 1835 – 1878 г.
- 17:30 – 17:45 Дискусия**

12.11.2021 г. (петък)

Заседанието води Светла Коева

Линк за срещата: meet.google.com/vrk-jivs-amu

- 09:00 – 09:15 ЙОВКА ТИШЕВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
За синтаксиса на емоциите
- 09:15 – 09:30 ПЕТЯ ОСЕНОВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Синтактични конструкции за контрол в българския език: корпусно изследване

- 09:30 – 09:45 СВЕТЛА КОЕВА**
Институт за български език на БАН
Транспозиция на граматични категории при предикатите за състояние в български
- 09:45 – 10:00 МАРИНА ДЖОНОВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Синтактично описание на предикативите за физиологично състояние
- 10:00 – 10:15 СВЕТЛОЗАРА ЛЕСЕВА**
Институт за български език на БАН
Основни и производни предикати за състояние в българския език
- 10:15 – 10:30 ВАЛЕНТИНА СТЕФАНОВА, МАРИЯ ТОДОРОВА, ЦВЕТАНА ДИМИТРОВА**
Институт за български език на БАН
Езикова реализация на предикативни конструкции за състояние – корпусно изследване
- 10:30 – 10:45 Дискусия**
- 10:45 – 11:15 Кафе пауза**

Заседанието води Ваня Зидарова

- 11:15 – 11:30 ВАНЯ ЗИДАРОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Микроструктура на синонимните речници на българския език
- 11:30 – 11:45 НАТАЛИЯ ДЛУГОШ**
Познански университет „Адам Мицкевич“
Концепт СЕМЕЙСТВО през очите на български студенти (българска езикова картина на света)
- 11:45 – 12:00 МАРИЯ КОЛАРОВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Синапсият и стремежът към икономия в съвременния български език
- 12:00 – 12:15 БИСТРА ДИКОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Учебниците по българска стилистика на границата XIX/XX век

- 12:15 – 12:30** **М. ПАЦЕВА-МОМОВА, Б. АНДРЕЕВА,
СН. ДИМИТРОВА, Т. АЛЕКСИЕВА,
М. МАРИНКОВА, В. ЧЕРГОВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“,
Университет в Саарланд, Германия
*Прозодични аспекти на българския език
в съпоставителен план с други езици
с лексикално акцентуване*
- 12:30 – 12:45** **ПОЛИНА ТАБАКОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*За глаголната форма *hube cantado* в съвременния
испански език и нейния функционален еквивалент
в българския език*
- 12:45 – 13:00** **ЗДРАВКО МИНЧЕВ**
Основно училище „Христо Смирненски“, Пазарджик
*За „малкият и среден бизнес“ в съвременния
български език*
- 13:00 – 13:15** **Дискусия**

11.11.2021 г. (четвъртък)

Заседанието води Златороса Неделчева-Белафанте

Линк за срещата: meet.google.com/mez-xvhg-brn

13:30 – 13:45 РОСИНА КАКОВА

Университет по хранителни технологии – Пловдив
*Акустично моделиране на системата на
френските гласни с помощта на програмата
TREFL*

13:45 – 14:00 МАЯ ТИМЕНОВА-КОЕН

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*La perception de la réalité en Bulgarie dans le récit
de témoignage de René Arav „Diplomates et espions
français, héros oubliés, Balkans 1940–1945“ et le
roman de Romain Gary „La nuit sera calme“*

14:00 – 14:15 СОНЯ АЛЕКСАНДРОВА

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Maupassant et les Orientals

14:15 – 14:30 АННА ШКОДРОВА

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Исторически реминисценции при изграждането
на художествените образи в романа
„Тримата мускетари“ на А. Дюма*

14:30 – 14:45 Дискусия

14:45 – 15:00 ИВАНКА НЕНОВА

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
L’image de l’Italie dans l’œuvre de Chateaubriand

- 15:00 – 15:15** **ЗЛАТОРОСА НЕДЕЛЧЕВА-БЕЛАФАНТЕ**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Particularités narratives et symbolismes dans les romans de V. Pymootoo
- 15:15 – 15:30** **РОБЕРТО АДИНОЛФИ**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Преводите от италиански език през Българското възрождане: някои специфични черти
- 15:30 – 15:45** **ПЕТЯ ПЕТКОВА-СТАЛЕВА**
Нов български университет – София
Поучителните „примери“ от „Шестте дни“ на Себастиано Ерицо
- 15:45 – 16:00** Дискусия
- 16:00 – 16:15** Кафе пауза

11.11.2021 г. (четвъртък)

Заседанието води Радослава Минкова

Линк за срещата: <http://meet.google.com/tsc-bnpz-sdx>

14:00 – 14:15 ХРИСТО СТАНЧЕВ

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
*Das Spannungsfeld von rationalem und irrationalem
Diskurs bei Elias Canetti*

14:15 – 14:30 РАДОСЛАВА МИНКОВА

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Die Wendeproblematik im Gesellschaftsroman von
Juli Zeh „Unterleuten“*

14:30 – 14:45 ИВАНКА ТАНЕВА

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Термини англицизми в немската и българската
терминология на спорта*

14:45 – 15:00 Дискусия

15:00 – 15:30 Кафе пауза

15:30 – 15:45 АЙЛЯ ИЛИЯЗОВА

Шуменски университет
„Епископ Константин Преславски“
*Gedanklich zwischen Ratio und Intuitio:
Eine Kontroverse im psycholinguistischen Feld*

15:45 – 16:00 СТАНИСЛАВА ИЛИЕВА

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Kollokationen in neueren Lehrwerken für Deutsch
als Fremdsprache*

16:00 – 16:15 Дискусия

СЕКЦИЯ

Русистика

Русский язык, литература и культура: вызовы времени

11.11.2021 г. (четвъртък)

Заседанието води Татяна Алексиева

Линк за срещата: <https://meet.google.com/tdn-hbqs-rii>

- 14:00 – 14:15 ЕЛЕНА ИВАНОВА** (доклад в съавторство.
Съавтори: С. Лесева, М. Джонова)
Санктпетербургски държавен университет
Предикаты устойчивых и временных состояний в аспекте фазисной деривации: болгарско-русские параллели
- 14:15 – 14:30 АЛЕКСАНДР ЛЕТУЧИЙ**
Национален изследователски университет
„Висша школа по икономика“
Предикативы состояния и предикативы свойства в русском языке
- 14:30 – 14:45 ГАЛИНА КУСТОВА**
Институт за руски език „В. В. Виноградов“ – РАН
Два класса предикативов: эмоции vs. интерпретации
- 14:45 – 15:00 МАРИЯ ОВСЯННИКОВА**
Институт за лингвистични изследвания – РАН
Конструкции с инструментальным дополнением при русских каузативных глаголах эмоций
- 15:00 – 15:15 ТАТЯНА АЛЕКСИЕВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Тональный контур русского да-нет-вопроса в условиях болгарской интерференции

15:15 – 15:30 **ЕЛЕНА МЕСНЯНКИНА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
*Епидемия интернет-мемов: языковая природа
медиавируса*

15:30 – 15:45 Дискусия

15:45 – 16:00 Кафе пауза

Заседанието води Наталия Христова

Линк за срещата: <https://meet.google.com/tdn-hbqs-rii>

16:00 – 16:15 **СИЛВИЯ ГАНЧЕВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
*Игра с графикой в наружной рекламе в русском
и болгарском языках*

16:15 – 16:30 **КРАСИМИРА ПЕТРОВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Сакральные персонажи в анекдотах?!

16:30 – 16:45 **РАФИГ НОВРУЗОВ**
Бакински славянски университет
*Приемы перевода безэквивалентной лексики
в переводе стихотворений И. Насими*

16:45 – 17:00 **НАТАЛИЯ ХРИСТОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
Техника mind-wandering и переводческий процесс

17:00 – 17:15 **ТАНЯ НЕЙЧЕВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Условные конструкции с чтобы и дабы в начале
XVIII века как маркер книжности текста*

17:15 – 17:30 Дискусия

11.11.2021 г. (четвъртък) (Дистанционно провеждане)

13:50 – 14:00 Откриване на Кръглата маса –
ИАНА ИВАОВА

Заседанието води Диана Иванова

14:00– 14:15 **ЛИЛИЯ ИЛИЕВА**
ЮЗУ „Неофит Рилски“,
МАРГАРЕТ ДИМИТРОВА
СУ „Св. Климент Охридски“
*Писмото на чипровчани от 1658 г. до папата:
анализ и факсимиле*

14:15 – 14:30 **НАЙДА ИВАОВА**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
*Книжовноезикови особености на първото
писмо в българската възрожденска поезия*

14:30 – 14:45 **ГРЕЙС ЕЛИЗАБЕТ ФИЛДЪР**
Аризонски университет – САЩ
*Писма от Йорданка Филаретова
до Мария Бурмова: езикови варианти в периода
1865 – 1888 г.*

14:45 – 15:00 **ВЛАДИСЛАВ МИЛАНОВ**
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
*Филологически идеи за езика, отразени
в личната кореспонденция на български
възрожденци*

15:00 – 15:15 **ЕЛЕНА ГЕТОВА**
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Писма и трансформации. За някои приложения
на епистоларната традиция
във възрожденската литература*

15:15 – 15:30 АТАНАСКА ТОШЕВА
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Епистоларното наследство на Неофит Бозвели
в светлината на славянобългарския език*

15:30 – 16:00 Дискусия

16:00 – 16:30 Кафе пауза

Заседанието води Владислав Миланов

16:30 – 16:45 КИНА ВАЧКОВА
Шуменски университет
„Епископ Константин Преславски“
За видовете писма според Никола Михайловски

16:45 – 17:00 ДИАНА ИВАНОВА
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Писмата образци в „Писменник общеполезен“
на Хр. Павлович и процесите на началното
формиране на българския книжовен език
(с оглед на синтаксиса)*

17:00 – 17:15 НАДКА НИКОЛОВА
Шуменски университет
„Епископ Константин Преславски“
*Етикет за ученици. „Писмовниче“
от Ст. Попов и П. Аврамов*

17:15– 17:30 Дискусия

12.11.2021 г. (петък)

Заседанието води Мария Мицкова

9:00 – 9:15 МАРИЯ МИЦКОВА
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
*Отвореното писмо на Теодосий Икономов до
редакцията на списание „Общ труд“ в
контекста на възрожденските диалектоложки
проучвания от третата четвърт на XIX век*

- 9:15 – 9:30** **ТЕОДОРА ИЛИЕВА**
Тракийски университет – Стара Загора
*„Краткий най-новий Писмовникъ“ от Георгия
Экономова (Текстологични и езикови аспекти)*
- 9:30 – 9:45** **СВЕТЛАНА ТЕОФИЛОВА**
Шуменски университет
„Епископ Константин Преславски“
*Някои наблюдения върху синтаксиса
на „Книга за писма“ от Стоян
и Христо Караминкови от 1850 г.*
- 9:45 – 10:00** **Дискусия**
- 10:00** **Закриване**

НАУЧНИ ТРУДОВЕ. ФИЛОЛОГИЯ

СТАНДАРТ ЗА ОФОРМЯНЕ НА СТАТИИТЕ

Текстовете се изпращат в срок до 15.01.2022 г. на електронен адрес paisiejchetenia2021@uni-plovdiv.bg.

Текстовете трябва да бъдат с обем между 12 000 и 25 000 знака.

Наименованието на файла трябва да съдържа имената на автора на латиница и се оформя по следния модел: Maria Ivanova 21 (числото съответства на последните две цифри от годината на изданието).

Страниците не се номерират.

Основен текст – шрифт: Times New Roman; размер: 15 pt.; подравняване: двустранно (Justify); междуредие: единично (Single); отстъп за нов ред: 1,25; формат: **.doc**.

В случай че са използвани и **други шрифтове**, те трябва да бъдат предоставени като отделни файлове заедно с текста на статията, а самият текст да бъде изпратен във формат **.doc** и **.pdf**.

Заглавието се изписва на езика на статията с главни букви (All caps), центрирано (Times New Roman; Bold, Single, 16 pt.), а под него (след един празен ред) с малки букви без съкращения – името, фамилията, и на отделен ред – работното място на автора (Times New Roman; Bold, *Italic*, Single, 15 pt.). Същата тази информация се дава след това и на английски език, като името на автора се **транс-литерира** (за правилата – вж. подробности по-долу).

В началото на статиите се включва кратка **анотация** (Abstract) на английски език за проблематиката на работата (между 500 и 700 знака), без да се включва самата дума *Abstract*. Размер на шрифта – 14 pt., Normal, Single. Пропуска се един ред. След това се дават ключови думи на английски, като пред тях се изписва **Key words**, следвано от двоеточие (Bold, *Italic*, 14 pt.).

Цитирането на източниците в текста (фамилия на автора, шпация, година на изданието, двоеточие, шпация, номер на страница) става в кръгли скоби по следния модел: (Куцаров 2007: 45). Ако е сборник, се посочва фамилията на редактора, запетая, след което се изписва „ред.“, годината на изданието, двоеточие, шпация, номерът на страницата, напр. (Апресян, ред. 2003: 56).

Бележките към текста се дават под линия на всяка страница (Times New Roman; Single, 13 pt.).

Библиографията се прилага в края на статията. Най-напред вляво на страницата след пропускане на празен ред се изписва заглавието на рубриката: ако текстът е на български/руски – **ЛИТЕРАТУРА** (Small caps, Bold, 15 pt.), ако е на английски – **REFERENCES**, ако е на немски – съответно **LITERATUR**, ако е на френски – **RÉFÉRENCES**, ако е на испански – **REFERENCIAS**, ако е на италиански – **BIBLIOGRAFIA**, и т.н. Пропуска се един ред. На следващия ред започва подреждането на авторите (в азбучна последователност, без номериране, Times New Roman; Single, 15 pt.).

Библиографският опис се прави на езика на статията и включва **само** цитираните или споменатите в основния текст заглавия и/или автори. Когато статията е на кирилица, след изписването на оригиналния език името на автора и заглавието се транслитерират и се поставят в квадратни скоби [], като преди затварящата скоба се пише точка.

Оформянето става по следния начин:

- фамилия на автора (ако е сборник – фамилия на редактора);
- година на издаване (и двете Bold), двоеточие, шпация. (Ако текстът е на български език, фамилиите на чуждоезичните автори се **транскрибират** на кирилица. В статии на чужд език те не се транскрибират, нито се транслитерират.);
- фамилията, запетая, инициал или инициали на автора (с точка или точки и шпация, ако инициалите са два) в оригинал, след което се оставя шпация;
- заглавието на книгата или сборника (*Italic*), след което се поставя точка;
- град, двоеточие, шпация, издателство (името му **не** се дава в кавички, когато не е предшествано от съчетания като УИ, ИК и др.), запетая, шпация, годината на издаване и точка).

Ако е цитирана статия, заглавието се дава в Normal, поставя се точка, шпация, след това се пишат две наклонени черти // и след тях се цитира заглавието на книгата или списанието (*Italic*), посочват се мястото и годината на издаване, при списанията – и броят (въведен с №), както и страниците на статията (с дълго тире, оградено с шпации, напр. 15 – 25). Когато статията е от вестник, след броя (пише се №) се добавя датата, а на последна позиция – страниците. В края се поставя точка.

При електронните източници след заглавието се дава датата на публикацията и страниците (ако са посочени), след това – в ъглести скоби – адресът на съответния уебсайт, а накрая в кръгли скоби – датата на влизане (вж. примерите по-долу).

При повече публикации от един и същи автор през една и съща година след годината (без шпация) се слага буква а, б, в.

ТРАНСЛИТЕРАЦИЯ С ЛАТИНСКИ БУКВИ ОТ ЕЗИЦИТЕ, КЪДЕТО СЕ ИЗПОЛЗВА КИРИЛИЦА

При транслитерирането в **текстове на български език** е необходимо да се следват правилата от *Закона за транслитерацията* на българската кирилска азбука чрез латински букви (обн. – ДВ, бр. 19 от 13 март 2009 г., посл. изм. – ДВ, бр. 98 от 13 декември 2019 г.) – може да бъде намерен напр. тук: <https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135623667>.

Препоръчва се да се използва инструментът за автоматично транслитериране от българска кирилица, следващ този закон: <https://slovoed.com/transliteration/>, като се имат предвид посочените по-долу **изключения**, съобразени с правила от *Официалния правописен речник на българския език*. София: Просвета, 2012.

За имената на чуждите автори при транслитерацията в квадратните скоби се запазва изписването им в оригиналния език, напр.:

Вьолфлин 1985: Вьолфлин, Х. *Основни понятия на историята на изкуството*. [Wölfflin, H. *Osnovni ponyatiya na istoriyata na izkustvoto*.] София: Български художник, 1985.

Редакционният екип настойчиво моли да се обърне внимание на изброените по-долу особености.

При транслитерация в **текстове с руска кирилица** за удобство е избран стандарт, максимално близък до този за българския език: ГОСТ 7.79-2000, система Б (<https://docs.cntd.ru/document/1200026226>), като е важно да се имат предвид **изключенията**, посочени по-долу.

За руска кирилица се препоръчва да се използва инструментът за автоматично транслитериране на сайта transliter.ru: <http://www.translitter.ru/autotranslit/> – резултатът от дясната колона (без диакритични знаци).

ОБЩИ принципи при транслитерация на някои специфични знаци и съчетания в българския и в руския език

Български език и руски език	Транслитерация на български думи	Транслитерация на руски думи
ж	zh (zhena)	zh (zhit')
х	h (hlyab, tih)	(hleb, tihij)
ц	ts (tsentar)	ts (tsentr)
ч	ch (chas)	ch (chas)
ш	sh (nash, Pashov)	sh (nash, shestoj)
ы	–	y (syn, kryzhovnik)
ь (при обозначаване на мекост)	–	' (апостроф) (slovar', lingvokul'tura, rech')
ë	–	e (elka, ezh, emkij, Fedorov)
э	–	e (etot, poet)
й (в кр. на думата)	j (geroj, HO geroya)	j (geroj, HO geroya; russkij; molodoj; emotsional'nyj; istorij, HO istoriya; ponyatij)
йо,ьо,ю,я,й (пред съгласна), краесловно -ия (в същ. нариц.; прил.)	yo, yu, ya, y; -iya (rayon, Karagyozova, tyutyun, yabalka, slavyanski, evropeyski, Slaveykov, istoriya, istoriyata, mladiya, mladiyat)	yo, yu, ya, y; -iya (rayon, yunost', Yurij, yabloko, yazyk, slavyanskij, evropeyskij, Slaveykov, istoriya, ponyatiya, molodaya)

Редакционният екип моли да се обърне специално внимание на **разликата при транслитерация** на едни и същи кирилски букви (вж. таблицата по-долу). Тази разлика се налага от действието на различни закони за транслитерация в двата езика и опита за постигане на оптимален баланс между системите.

**РАЗЛИЧНИ принципи при транслитерация
на едни и същи знаци в българския и в руския език**

Български език и руски език	Транслитерация на български думи	Транслитерация на руски думи
Краесловно -ия (в същ. собств.)	Chehia, Maria, Sofia, Rusia	Chehiya, Mariya, Sofiya Rossiya
щ	sht (shtastie)	shh (shhast'e, Shherba, govoryashhij)
ъ	a (san, patnik, Grancharov)	'' (два последователни апострофа без интервали) (ob''yasnenie)

За транслитерирането от кирилица на имена, придобили популярност във формат, несъвпадащ с правилата на споменатия закон за транслитерация на българска кирилица с латински букви, се допуска популярното им изписване, напр. *Vulgaria, Paisii, Jakobson*. Същото се отнася за романизацията на руска кирилица: *Bakhtin, Chekhov* и др.

При транслитериране на **сръбска кирилица** името на автора и заглавието се изписват на сръбска латиница:

Пейчич 2015: Пејчић, А. Улога у „свету“, „свет“ у улози: грађанске драме Бранислава Нушића. [Pejčić, A. Uloga u „svetu“, „svet“ u ulozi: građanske drame Branislava Nušića.] // *Philologia mediana*, 2015, № 7, 177 – 193.

Пунктуационните знаци и в основния текст, и в библиографията (преди всичко кавички, двоеточие и тирета) се изписват според нормата, утвърдена за съответния език: напр. българските кавички са долни и горни, обърнати винаги навън („имам“), руските кавички са ъглести «без интервали» за разлика от френските, които също са ъглести, но « с интервали »; в английски и испански кавичките са само горни и са обърнати към думата (“what”) и т.н.

ПРИМЕРИ ЗА ОФОРМЯНЕ НА БИБЛИОГРАФИЯТА В СТАТИИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ЛИТЕРАТУРА

Монографии и учебници (вкл. колективни)

Игов 1991: Игов, Св. *История на българската литература 1878 – 1944.* [Igov, Sv. *Istoriya na balgarskata literatura 1878 – 1944.*] София: БАН, 1991.

Караулов 1999: Караулов, Ю. Н. *Активная грамматика и ассоциативно-вербальная сеть.* [Karaulov, Yu. N. *Aktivnaya grammatika i assotsiativno-verbal'naya set'.*] Москва: ИРЯ РАН, 1999.

Куцаров 2007: Куцаров, Ив. *Теоретична граматика на българския език. Морфология.* [Kutsarov, Iv. *Teoretichna gramatika na balgarskiya ezik. Morfologiya.*] Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“, 2007.

Лейкоф, Джонсън 1980: Lakoff, G., Johnson, M. *Metaphors We Live By.* Chicago: University of Chicago Press, 1980.

Норман 1994: Норман, Б. Ю. *Грамматика говорящего.* [Norman, B. Yu. *Grammatika govoryashhego.*] Санкт-Петербург: Изд-во Санкт-Петербургского университета, 1994.

Станкова, Харлакова 1991: Stankova, E., Harlakova, I. *English Idioms.* София: УИ „Св. Климент Охридски“, 1991.

Сборници и речници

Апресян, ред. 2003: Апресян, В. Ю., Апресян, Ю. Д., Бабаева, Е. Э. и др. *Новый объяснительный словарь синонимов русского языка.* [Apresyan, Yu. D., red. *Novyj ob'yasnitel'nyj slovar' sinonimov russkogo yazyka.*] Под ред. Ю. Д. Апресяна. 2-е изд., испр. и доп. Москва: Школа „Языки славянской культуры“, 2003.

Пашов, Ницолова, ред. 1976: Пашов, П., Ницолова, Р. *Помагало по българска морфология. Глагол.* [Pashov, P., Nitsolova, R. *Pomagalo po balgarska morfologiya. Glagol.*] София: Наука и изкуство, 1976.

Статии

- Георгиев 1985:** Георгиев, Вл. Възникване на нови сложни глаголни форми със спомагателен глагол „*имам*“. [Georgiev, Vl. Vaznikvane na novi slozhni glagolni formi sas spomagatelen glagol „*imat*“.] // Вл. Георгиев. *Проблеми на българския език*. София: БАН, 1985, 113 – 137.
- Карагъзова 1998:** Карагъзова, Сн. Езикът на рекламата. [Karagyozova, Sn. Ezikat na reklamata.] // *Езиково съзнание*. София: Наука и изкуство, 1998, 289 – 315.
- Лотман 2005:** Lotman, Yu. On the Semiosphere. // *Sing System Studies*, 2005, № 33.1.
- Якобсон 2016:** Якобсон, Р. Сдвиги. [Jakobson, R. Sdvigi.] // *Формальный метод: Антология русского модернизма*. Сост. С. Ушакин. Москва; Екатеринбург: Кабинетный ученый, 2016. Т. 3, 221 – 500.

Електронни издания

- Бородицки 2011:** Boroditsky, L. How Language Shapes Thought. // *Scientific American*. Feb. 2011, 63 – 65.
<<https://www.gwashingtonhs.org/ourpages/auto/2013/10/23/68598699/sci-am-2011.pdf>> (14.05.2019).
- Ефтимова 2011:** Ефтимова, А. Психолингвистиката – що е то? [Eftimova, A. Psiholingvistikata – shto e to?] // *Litera et Lingua*. Електронно списание, 2011, т. 8, кн. 1. <<https://naum.slav.uni-sofia.bg/lilijournal/2011/8/1/eftimovaa>> (14.05.2019).

Ако статията е от вестник, оформлението е следното:

... // *Литературен глас*, V, № 161, 24.IX.1932, с. 4.

В статиите, написани на чужд език, се запазва същият формат, като библиографските данни се дават на езика на статията или транслитерирани.

Забележка

*Редакционният екип си запазва правото да **не публикува** текстове, които не са оформени по посочения стандарт и не са предадени на съответния електронен адрес до определения краен срок.*

Всяка статия се рецензира най-малко от двама независими рецензенти. Няма да бъдат отпечатвани текстове, които вече са били публикувани или са приети за печат на други места, както и текстове, които са получили две отрицателни рецензии.